

Topskattens betydning for valget af efterløn – et regneeksempel

Jonas Zielke Schaarup, Kraka

- Der er mulighed for at melde sig ud af efterlønsordningen frem til oktober. For mange mennesker er det naturlige alternativ at spare op på en privat pensionsordning i stedet for. Det er formentlig især personer, der betaler topskat, som kan være i tvivl om, hvad der er det rigtige for dem.
- For tvivlere kan der imidlertid være god grund til at vente med at tage beslutningen indtil skattereformen ligger klar. Skattereformen kan ændre ret meget på de økonomiske forhold, som har betydning for det valg, som skal træffes.
- I regneeksemplet i dette papir ses på en 43-årig topskatteyder, der vælger mellem at blive i efterlønsordningen eller at spare op på en ratepension. Hvis personen vælger at træde ud af efterlønsordningen, kan det koste personen over 20.000 kr. efter skat (svarende til et formuetab på op til 11 pct.), hvis topskattegrænsen efterfølgende sættes op.
- Eksemplet viser dermed, at rettidige oplysninger om ændringer i skattereglerne kan have væsentlig betydning for, om topskatteydere ønsker at blive i efterlønsordningen.

Baggrund

Fra april til oktober har danskere, som er medlem af efterlønsordningen, mulighed for at få deres efterlønsindbetalinger udbetalt skattefrit. Dem, der har indbetalt til ordningen i alle årene siden 1999, har udsigt til at få 67.600 kr. ud i hånden. Hvis de får pengene udbetalt, fraskriver de sig imidlertid også retten til at gå på efterløn senere. For den enkelte kan de valg, der træffes nu, derfor have betydelige konsekvenser for privatøkonomien på sigt.

I det følgende ses på et stiliseret eksempel, som specifikt ser på den rolle topskatten spiller for valget mellem efterløn og en alternativ opsparingsordning.

Eksempel: En 43-årig der overvejer at trække sig ud af ordningen

I eksemplet ser vi på en 43-årig, som siden 1999 har indbetalt til efterlønsordningen, hvorfor han har mulighed for at få udbetalt 67.600 kr., hvis han trækker sig ud af ordningen.

Den 43-årige er topskatteyder indtil han trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Hans pensionsformue når dog ikke at blive så stor, at han også betaler topskat på pensionstidspunktet, og han er

derfor bundskatteyder, når pensionen kommer til udbetaling.

Hvis han fortsætter i efterlønsordningen binder han sine efterlønspenge på samme måde som i en pensionsopsparing. Denne analyse undersøger derfor, hvor meget han alternativt kan få ud ved at indsætte efterlønspengene på en pensionsopsparing under nogle specifikke antagelser bl.a. om forrentning.

Bliver i efterlønnen

Hvis han bliver i efterlønsordningen, skal han betale efterlønsbidrag i knap 18 år ekstra. Det årlige bidrag er på 5.520 kr. Da bidragene indgår i de ligningsmæssige fradrag med en skatteværdi på 33,7 pct. (gennemsnitskommune), udgør hans indbetaling efter skat 3.800 kr. Dette skattefradrag falder dog til godt 25 pct. i 2020.

Hvis han går på efterløn tidligst muligt og modtager efterløn i alle 3 år, vil han have udsigt til i alt 273.000 kr. efter skat og modregning for pensionsformue (som antages at udgøre 1,5 mio. kr. ved efterlønsalderen), se tabel 1.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser ved at blive i efterlønnen eller trække sig ud af ordningen

	Tager efterlønspengene ud og indsætter på en ratepensionsordning		
	Fortsætter i efterlønsordningen	Topskattebetaler	Højere grænse for topskat
		----- Kr. -----	
Tilbagebetalte efterlønsbidrag	-	67.620	67.620
<i>Bidrag til pensionsformue</i>			
- Fra de tilbagebetalte efterlønsbidrag	-	151.228	151.228
- Fremtidige efterlønsbidrag sættes ind på opsparing	-	154.018	119.391
<i>Ekstra pensionsformue ved efterlønsalderen (før skat)</i>	-	305.246	270.618
<i>a) Hvor meget får han udbetalt efter skat?</i>			
Hvis personen får fuld skattefri præmie	147.516	-	-
Hvis personen er på efterløn i alle 3 år	272.519	-	-
Pensionsudbetalinger fra den private ordning	-	195.377	173.213
<i>b) Hvor meget har personen selv betalt (netto)</i>			
	117.575	117.575	117.575
<i>Egenfinansiering (b/a)</i>			
		----- Pct. -----	
Skattefri præmie	80	-	-
Efterløn i 3 år	43	-	-
Pensionsudbetalinger	-	60	68

Anm.: Se boks for beregningsforudsætninger. På indbetalingstidspunktet er indkomsten efter skat den samme uanset om han fortsætter i efterlønsordningen, eller om han indsætter efterlønspengene (også de fremtidige bidrag) på en pensionskonto. Tallene er opgjort i 2012-niveau. Der er tale om et stiliseret eksempel.

Kilde: Egne beregninger.

Hans samlede indbetalinger til efterlønsordningen fra 1999 og 30 år frem vil samlet set udgøre 43 pct. af efterlønsudbetalingerne efter skat og modregning. De 43 pct. er derfor hans egenbetaling af udbetalingerne fra efterlønsordningen.

Hvis han ikke benytter efterlønnen og optjener den skattefri præmie, får han udbetalt 148.000 kr. Da hans udgifterne efter skat til efterlønsordninger ikke ændrer sig, vokser hans egenbetaling til 80 pct.

Går ud af efterlønnen og indbetaler til pension

Hvis han derimod får efterlønspengene udbetalt, får han 67.600 kr. skattefrit ud i hånden i dag.

Pengene kan han indbetale til en pensionsordning, og trække dem fra i hele sin indkomstskat. Som topskatteyder har dette en skatteværdi på 52,2 pct. Dermed spares umiddelbart 35.100 kr. i skat.

De sparede skattepenge ryger også ind på pensionsopsparingen, hvilket også giver skattefradrag og så fremdeles. Samlet kan han dermed sætte 141.000 kr. ind på pensionsopsparingen, når det lægges til grund, at hans disponible indkomst på indbetalingstidspunktet skal være præcis den samme, som hvis han var blevet i efterlønsordningen.

I de efterfølgende år kan de 3.800 kr. efter skat – som ellers blev brugt til efterlønsbidrag – i stedet indsættes på den samme pensionsordning. Pengene kan trækkes fra i topskatten, hvorfor hans indbetaling til pension (inkl. arbejdsmarkedsbidrag) er på 7.800 kr. årligt ($=3.800/(1-0,522)$). Igen er hans indkomst efter skat (på indbetalingstidspunktet) upåvirket i forhold til, hvis han stadig var i efterlønsordningen.

Alt i alt vokser hans pensionsformue derfor med 305.000 kr. (i 2012-niveau), hvilket øger hans pensionsudbetalinger til 195.400 kr. efter skat. Det er her antaget, at forrentningen af pensionsmidlerne (efter omkostninger og forsikringer) er 0,4 pct.point over lønudviklingen. Da hans årlige bidrag efter skat er uændret i forhold til, hvis han var blevet i efterlønnen, giver det en egenbetaling af pensionsudbetalinger på 60 pct.

De 195.400 kr. er omkring 80.000 kr. lavere end de mulige efterlønsudbetalinger med de anvendte antagelser, men knap 45.000 kr. højere end den skattefri præmie. Hvis han ikke tillægger efterløn (og muligheden for seniorjob) nævneværdig værdi, kan det derfor umiddelbart bedre svare sig, at overføre efterlønspengene til en pensionsordning.

Hvad hvis topskattegrænsen øges?

Egenfinansieringen forbundet med at indbetale pengene til pension, kan vokse ret meget, hvis den kommende skattereform medfører en højere topskattegrænsen.

Hvis grænsen vokser så meget, at den 43-årige fra 2013 ikke længere betaler topskat, så stiger egenfinansieringen fra 60 pct. til 68 pct.

Dette skyldes, at de fremtidige indbetalinger til pensionsordningen bliver mindre, idet værdien af skattefradraget falder fra 52,2 pct. til 37,3 pct., da han nu kun betaler bundskat. De 3.800 kr. i sparede efterlønsbidrag giver derfor nu en indbetaling til pension på 5.900 kr. ($=3.800/(1-0,373)$).

Dermed vokser pensionsformue kun med 173.200 kr. efter skat mod 195.400 kr. efter skat, hvis han var topskatteyder i alle årene til pensionsalderen. Det svarer til et fald i udbetalingerne på 22.000 kr. – eller 11 pct. – og at efterlønnen dermed vil stå i et bedre lys.

Boks. Beregningsforudsætninger

I beregningerne er det antaget, at den 43-årige person har udsigt til en ratepensionsformue på 1,5 mio. kr. ved efterlønsalderen, hvis han ikke indbetaler ekstra ind til pension. Pensionsformuen kommer ikke til udbetalingen i forbindelse med en evt. efterløn. Der er endvidere forudsat en nominel rente før skat (ekskl. omkostninger og forsikringer) på 4 pct. om året, og en årlig lønstigningstakst på 3 pct. om året. Satsreguleringen er sat til 3 pct. om året. PAL-skatten udgør 15,3 pct. Ratepensionen kommer til udbetaling over en periode på 10 år. Beregningerne tager højde for, at skatteværdien af de ligningsmæssige fradrag falder frem mod 2020. De ekstra indbetalingsår udgør 17,75 i regneeksemplet. Indbetalingerne til pensionsopsparingen er fratrukket arbejdsmarkedsbidrag. Det er antaget, at personen i eksemplet betaler bundskat på pensionstidspunktet.

Kontakt:

Ledende økonom

Jonas Zielke Schaarup

joz@kraka.org

+45 5190 7497